

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/205/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116212667
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8116212667.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobkyne: J. H., T.. XX.X.XXXX, H. B. I. X, XXX XX C., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu 124,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z tejto sumy od 6.8.2016 do zaplataenia do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

U r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014, uvedená v bode 2. v znení: „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 105,- Eur (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 30 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie.“, j e n e p r i j a t e ľ n á .

Žalobkyňa m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 17.6.2016 sa žalobkyňa domáhala, aby súd vydal rozsudok ktorým by rozhodol o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 124,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne z tejto sumy od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému do zaplataenia, a zároveň určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014, uvedená v bode 2. v znení tak, ako je uvedená vo výroku tohto rozsudku, je neprijateľná.

2.1. Žalobu odôvodnila tým, že so žalovaným uzatvorila spotrebiteľskú zmluvu, ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014, vo výške 350,- Eur za celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322,- Eur s tým, že celkovú čiastku 672,- Eur mala (žalovanému) zaplatiť do 11.12.2015. V zmluve je uvedená odplata vo výške 105,- Eur, čo predstavuje RPMN 30 %, úrok vo výške 62 %, čo predstavuje sumu 217,- Eur, a že priemerná RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver je 15,89 %. Dodala, že zároveň s úverovou zmluvou bola uzavretá Dohoda o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014 s tým, že celkovú čiastku vo výške 672,- Eur uhradí v 12 pravidelných mesačných splátkach po 56,- Eur a výška RPMN uvedená v tejto dohode je 281,64 %. Doposiaľ na predmetný úver zaplatila 474,- Eur.

2.2. Ďalej žalobkyňa uviedla, že bod 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere považuje za nejasný, nesprávny a klamlivý, a že žalovaný jej neposkytol reálne plnenie za odplatu vo výške 105,- Eur uvedenú v tomto

bode. Ako súčasť formulára zmluvy nebola táto zmluvná podmienka individuálne dojednaná a svojou výškou na jednej strane, a absenciou zodpovedajúceho protiplnenia na strane druhej, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto predstavuje podľa § 53 ods. 1 OZ neprijateľnú podmienku. Dodala, že zo zmluvy nie je možné zistiť na aký účel veriteľ predmetnú odplatu používa.

2.3. Podľa žalobkyne hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že si žalovaný nárokuje odplatu za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľom vopred známe, ani len svojim obsahom. Pojem neprijateľná podmienka vychádza z predpokladu, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa (čl. 3 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS). Túto skutočnosť súd preveruje z úradnej moci (rozsudok SD EÚ C-240/98 až C-244/98), pričom neprijateľná podmienka upravená v spotrebiteľskej zmluve je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ). Ďalší žalobcovia v obdobných konaniach (spotrebiteľia zastúpený rovnakým advokátom) pritom na tomto mieste k tomu obvykle tiež uvádzajú, že „teda v tomto prípade sa nedá uvažovať o výsostnom práve spotrebiteľa, ktorý by nebol viazaný neprijateľnou podmienkou len za stavu, kedy by sa výslovne určenia jej neplatnosti domáhal (§ 3 ods. 5 veta prvá zák. č. 250/2007 Z.z.)“ s tým, že neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ), že „je tomu tak samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa“, že naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvných podmienok je daný zákonom a nie je potrebné ho preukazovať, a že „s týmto stavom sa vysporiadať“ aj SD EÚ v rozsudku z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, keď uviedol, že „Národná právna úprava, ktorá národnému súdu v rámci konania o žalobe podanej poskytovateľom spotrebiteľského úveru proti spotrebiteľovi a spočívajúcej na zmluve medzi nimi uzavretej, znemožňuje po uplynutí premlčacej lehoty z úradnej povinnosti alebo na základe podnetu spotrebiteľa určiť, že podmienka obsiahnutá v zmluve medzi nimi uzavretej je nekalá, je v rozpore so smernicou Rady 93/13/EH.“ (pozn. súdu: v uvedenom rozsudku sa však SD EÚ zaoberal iba povinnosťou národného súdu podľa článku 6(1) hore uvedenej smernice zabezpečiť - v konaní o žalobe podanej dodávateľom proti spotrebiteľovi ochranu spotrebiteľa v zmysle uvedenej smernice aj pri spotrebiteľovej nečinnosti - aby nekalé podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné. Už na tomto mieste tak treba poukázať na to, že uvedené rozhodnutie sa týkalo konania o žalobe podanej poskytovateľom proti spotrebiteľovi, a nie procesných podmienok a významu opačných konaní, a v rámci toho povinnosti členských štátov „zabezpečiť“ aby spotrebiteľia neboli viazaní nekalými podmienkami, vrátane možnej odradzujúcej funkcie súdneho rozhodnutia prispievajúcej k ukončeniu používania nekalých podmienok, a teda nie primeranosti, potrebnosti, zmyslu a podmienok akýchkoľvek ďalších resp. rôznych iných súdnych konaní iniciovaných naopak spotrebiteľom a týkajúcich sa opakovane rovnakého predmetu po splnení povinnosti členského štátu podľa článku 6(1) tejto smernice, najmä ak je ochrana žalobcu ako spotrebiteľa pred ním uvedenými neprijateľnými zmluvnými podmienkami, tak ako je to aj podľa vyjadrení a vedomostí samotného žalobcu uvedených v predchádzajúcom a úvode tohto bodu odôvodnenia, našim štátom už zabezpečená - t.j. ak predmetné zmluvné podmienky už boli vyhlásené za neplatné, z ustanovenia § 53a OZ vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa ich používania, a najmä neprijateľná podmienka je absolútne neplatná (§ 53 ods. 5 OZ), a to všetko bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa - o čom žalobca, vychádzajúc z jeho žaloby, vie.

2.4. Žalobkyňa dodala, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 105,- Eur má nejasný účel, nakoľko v bode 3. zmluvy je vyčíslený úrok vo výške 217,- Eur, a že údaj o výške RPMN 30 % je už na prvý pohľad uvedený nesprávne a klamlivo, pretože za žiadnych okolností RPMN nemôže byť nižšia ako ročná úroková sadzba, v tomto prípade 62%. RPMN vyjadruje celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (§ 2 písm. i/ zák. č. 129/2010 Z.z.), do ktorých je zahrnutý aj úrok.

2.5. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu žalobkyňa uviedla, že vzhľadom na skutočnosť, že sa jedná o spotrebiteľský úver, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať náležitosti podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, konkrétne podľa § 9 ods. 2 písm. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, a poukázala na to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) (§ 11 ods. 1 písm. b/ tohto zákona),

resp. ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d/ tohto zákona).

2.6. Dodala tiež, že predmetný úver je navyše aj úžerný, pretože v časti ročnej úrokovej sadzby odporuje dobrým mravom, čo vedie k jeho absolútnej neplatnosti podľa § 39 OZ, s poukazom na priemernú úrokovú mieru nových obchodov pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od 1 roka v decembri 2014 vo výške 6,87 %. To sa podľa žalobkyne prejavilo aj na výške RPMN 281,64 % v Dohode o plnení v splátkach k zmluve č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014, pričom v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená RPMN 30 %. Podľa žalobkyne takéto následné korigovanie ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere novou listinou určite nezodpovedá prístupu veriteľa k jednaniu s dlžníkom s odbornou starostlivosťou a pýta sa, či je súčasťou zmluvy o úvere, alebo je táto dohoda novou zmluvou, resp. z akého dôvodu majú tieto listiny niektoré náležitosti zhodné, iné odlišné (RPMN) alebo chýbajúce (priemerná RPMN). Na základe toho žalobkyňa vyslovila presvedčenie o úmyselne použitej klamlivej obchodnej praktike použitej v priebehu uzatvárania predmetnej zmluvy o úvere, a uzavrela, že bezdôvodné obohatenie žaluje vo výške rozdielu medzi jej platbami, t.j. 474,- Eur a výškou úveru 350,- Eur, teda vo výške 124,- Eur.

3.1. Žalovaný vo vojom písomnom vyjadrení so žalobou nesúhlasil a navrhol, aby súd žalobu zamietol. Skutočnosť, resp. argumenty v jeho vyjadrení boli pritom uvedené čiastočne aj bez vzťahu ku žalobným tvrdeniam, spracované zrejme formuláravo, keďže niektoré tvrdenia v ňom nekorešponujú so žalobou vymedzeným predmetom konania a skutočnosťami vyplývajúcimi zo žalobcom predložených príloh, pričom žalovaný k svojmu vyjadreniu nepriložil a ani neoznačil žiadne iné prílohy či dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Žalovaný napr. namietal, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určení zmluvy za bezúročnú a bez poplatkov, hoci takýto nárok predmetom konania nebol.

3.2. K zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX žalovaný uviedol, že nemožno hovoriť o absencii výšky, počtu a termínu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov s poukazom na to, že dlžník sa zmluvou o spotrebiteľskom úvere zaviazal k úhrade jednej splátky vo výške 672,- Eur s termínom splatnosti dňa 11.12.2015, následne však požiadal v ten istý deň o možnosť využitia splátkového kalendára - Dohody o plnení v splátkach. Žalovaný dodal, že dlžník bol dňa 11.12.2014 s predmetnou dohodou oboznámený, na znak čoho ju podpísal, a preto mal vedomosť aj o existencii náležitostí, ktoré v nej následne boli uvedené s tým, že spotrebiteľ sa zaviazal uhradiť celkovú čiastku v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 56,- Eur, vždy k 19. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 19.1.2015. Podľa žalovaného dohoda o splátkach oprávňuje spotrebiteľa plniť v splátkach (nie jednorazovo, tak ako je to ustanovené v zmluve o úvere), na základe ktorých logicky vzrastá aj RPMN. To znamená, že RPMN vo výške 30% stanovená v zmluve o úvere je hodnota vypočítaná pre prípad splatenia úveru v jednej splátke, naproti tomu RPMN vo výške 281,67 % dohodnutá v dohode o splátkach, predstavuje RPMN vypočítanú v prípade spotrebiteľa, ktorý požiadal o plnenie v splátkach, tak ako je tomu aj v predmetnom prípade. Žalovaný dodal, že žalobca nesie dôkazné bremeno o jeho úlohou je preukázať v čom spočíva klamlivé uvádzanie RPMN, nakoľko RPMN neabsentuje.

Ďalej žalovaný poukázal na definíciu odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. s tým, že nariadenie definuje odplatu ako úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Vyslovil pritom názor, že úrok nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale je odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov. Podľa žalovaného ide o plnenie, ktoré je dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy, ale nie je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov z dôvodu, že je spojené s užívaním a vrátením peňažných prostriedkov a úrok nie je ani vyžadovaný pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ale až po poskytnutí peňažných prostriedkov.

Žalovaný uzavrel, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 11.12.2014 je odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 105,- Eur, čo predstavuje RPMN vo výške 30 %, a spotrebiteľ zobral na vedomie, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy je vo výške 15,89 %. Podľa žalovaného teda výška odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov je v súlade s nariadením a neprevýšila dvojnásobok priemerných hodnôt RPMN, z uvedeného dostatočne vyplýva súlad so zákonom, a preto „podmienka, ktorej neprijateľnosti sa žalobca vo výroku II. domáha opäť nemá žiadnu právnu oporu“.

3.3. V súvislosti s bezdôvodným obohatením žalovaný uviedol, že zo zmluvy o úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia, ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, predmetná zmluva o úvere nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú, rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol, a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov.

4. Žalobkyňa, zastúpená advokátom, sa k doručenému vyjadreniu žalovaného v stanovenej lehote písomne nevyjadrila, hoci ju na to súd pri príprave pojednávania uznesením podľa § 167 ods. 3 CSP vyzval s tým, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadnuť (viď aj § 291 ods. 3 CSP).

5. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré sa žalovaný neustanovil, svoju neúčast' však ospravedlnil, a preto súd vec prejednal v jeho neprítomnosti.

6. Právny zástupca žalobkyne následne na pojednávaní ešte uvádzal niektoré ďalšie skutkové tvrdenia (o množstve zmlúv a nedostatku skúmania bonity žalobkyne), na toto oneskorené dopĺňanie ďalších skutkových tvrdení (ako prostriedkov procesného útoku) však súd neprihliadal, nakoľko žalobkyňa, hoci bola zastúpená advokátom, tieto ďalšie skutkové tvrdenia v zmysle ust. § 153 ods. 1 CSP (v spojení s ust. § 291 ods. 3 CSP) neurobila včas (najmä v lehote stanovenej vo výzve na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného), a v záujme zachovania práva žalovaného na možnosť vyjadrenie k nim by si vyžadovali odročenie pojednávania a vykonanie ďalších úkonov (§ 153 ods. 2 CSP).

7. Súd sa však oboznámil so žalobou a všetkými prostriedkami procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili riadne a včas, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinnými dôkazmi, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (a preto ich na pojednávaní osobitne nečítal, viď § 204 CSP), a na základe zhodných (resp. nepopretých) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, § 151 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento podstatný skutkový stav :

8. Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014, vo výške 350,- Eur za celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322,- Eur s tým, že celkovú čiastku 672,- Eur mala (žalovanému) zaplatiť do 11.12.2015. V bode 2. tejto zmluvy je pritom uvedené, že „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 105,- Eur (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 30 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie.“ V bode 3. tejto zmluvy je pritom uvedené, že „Úrok je vo výške 62 % ročne z poskytnutého úveru, čo predstavuje sumu vo výške 217 Eur.“ Ďalej je v tejto zmluve uvedené, že výška priemernej hodnoty ročnej RPMN na poskytnutý spotrebiteľský úver platnej ku dňu podpísania tejto zmluvy je vo výške 15,89%.

9. V ten istý deň 11.12.2014, podľa nepopretých tvrdení žalobkyne dokonca zároveň s úverovou zmluvou, bola uzavretá aj Dohoda o plnení v splátkach k Zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX z 11.12.2014. Podľa obsahu písomného vyhotovenia tejto dohody sa pritom žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ dohodli na zmene predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, že žalobkyňa sa zaviazala veriteľovi uhradiť celkovú čiastku 672,- Eur v 12 pravidelných mesačných splátkach vo výške 56,- Eur, vždy k 19. kalendárnemu dňu v mesiaci, počnúc dňom 19.1.2015 s tým, že spotrebiteľ berie na vedomie, že výška ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a je vo výške 281,64 %.

10. Obidve zmluvy (zmluva o spotrebiteľskom úvere i dohoda o plnení v splátkach) sú pritom vyhotovené na predtlačенých zmluvných formulároch žalovaného, do ktorých sa dopĺňali iba osobné údaje žalobkyne ako spotrebiteľky a vyššie uvedené číselné údaje. Žiadne ďalšie údaje o úvere, najmä údaje o spôsobe uplatňovania úrokovej sadzby, z predloženého písomného vyhotovenia týchto zmlúv nevyplývajú.

11. Medzi stranami napokon ešte nebolo sporné, že žalobkyňa podľa jej žalobných tvrdení, ktoré žalovaný nepoprel, na predmetný úver zaplatila 474,- Eur.

12. Z hľadiska vymedzenia rozhodovanej veci súd osobitne zdôrazňuje, že žiadne iné než vyššie uvedené podstatné skutočnosti v konaní stranami konkrétne uvedené a ani zákonom stanoveným procesným postupom súdu (§ 215 ods. 1 a 2 CSP) zistené neboli a ani nevyšli najavo (§ 191 ods. 1 CSP). V tejto súvislosti pritom súd tiež pripomína, že „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu (pozn. súdu: a nepochybne aj žalovaného) neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu (pozn. súdu: a nepochybne aj žalovaného) súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. (in: Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670).

I. Určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky

13. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 3 OZ dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 52 ods. 4 OZ spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

Podľa § 53 ods. 3 OZ ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 2 OZ v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 53a ods. 1 OZ ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

17. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 veta prvá zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva.

18. Podľa § 298 ods. 2 CSP ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

19. V danom prípade sa žalobkyňa domáhala určenia, že ňou označená zmluvná podmienka o tom, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 105,- Eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 30 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo Všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru, a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie, je v zmysle ust. § 53 OZ neprijateľná.

20. Z ust. § 53 ods. 1 OZ pritom vyplýva, že za neprijateľné podmienky (ktoré sú v zmysle § 53 ods. 5 OZ neplatné), sú považované ustanovenia obsiahnuté v spotrebiteľských zmluvách, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, s výnimkou tých prípadov (v ktorých to neplatí, resp. sa na to neprihliada), ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny (a sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne), alebo ak boli individuálne dojednané. Tieto kritériá neprijateľnosti zmluvnej podmienky (ako ustanovenia v spotrebiteľskej zmluve, ktoré nie je vylúčené z posudzovania a spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa) pritom v danom prípade žalobcom napadnutej (označenej) zmluvnej podmienky, uvedenej v bode 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podľa názoru súdu naplnené boli, a toto ustanovenie tak neprijateľnou (a tým aj neplatnou) podmienkou nepochybne je.

21. V prvom rade sa súd zaoberal tým, či žalobcom napadnutá zmluvná podmienka nie je v zmysle ust. § 53 ods. 1 vylúčená z posudzovania neprijateľnosti zmluvných podmienok. Takými sú pritom v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ iba zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti (jeho) ceny, a zároveň sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli individuálne dojednané. Medzi tieto výluky však napadnuté ustanovenie nepatrí. Napadnutá zmluvná podmienka (o tom, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 105,- Eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov 30%), sa totiž síce nepochybne týka hlavného predmetu plnenia a (primeranosti) ceny (ktorými sú, pri zmluve o spotrebiteľskom úvere, ustanovenia o dočasnom poskytnutí peňažných prostriedkov a odplate), avšak nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne tak, aby bolo zo zmluvy dostatočne zrejmé, že v nej spomínaná odplata, ktorá bola braná ako jediný náklad do výpočtu RPMN uvedenej v tomto ustanovení, je len jednou zložkou ceny plnenia, a zároveň tak, aby bolo jasné za čo presne a ako sa má táto časť ceny za predmet plnenia (v súvislosti s dočasným poskytnutím peňažných prostriedkov) platiť, a to aj (najmä) v súvislosti s právom spotrebiteľa kedykoľvek počas trvania zmluvy splatiť spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti (§ 16 ods. 1 ZoSU), pri ktorom je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Zároveň táto napadnutá zmluvná podmienka nepochybne nebola individuálne dojednaná, keďže jednak žalovaný túto skutočnosť nijako nepreukázal (§ 53 ods. 3 OZ) a vlastne ani netvrdil, a z písomného vyhotovenia zmluvy je zároveň zrejmé, že bola (okrem číselných údajov) uvedená už v predtlačnom zmluvnom formulári žalovaného, teda zjavne bez toho aby si ju spotrebiteľ osobitne (individuálne) vyžiadal a mohol ovplyvniť jej obsah (§ 53 ods. 2 OZ). Vzhľadom na to tak toto zmluvné ustanovenie nie je vylúčené z kontroly jeho neprijateľnosti a bolo možné pri ňom posúdiť, či nejde o ustanovenie spôsobujúce zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, a to aj z hľadiska jeho určitosti, predmetu plnenia a primeranosti ceny.

51. Súd pritom, v nadväznosti na vyššie uvedené a formuláciu napadnutého ustanovenia, dospel k jednoznačnému záveru, že napadnutá zmluvná podmienka (o tom, že odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 105,- Eur, čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov 30%), spôsobuje celkom zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, nakoľko v nej obsiahnutá cena týkajúca sa hlavného predmetu plnenia, nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne (ako to súd uviedol už vyššie) tak, aby bolo zo zmluvy dostatočne zrejmé, že v nej spomínaná odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ktorá bola braná ako jediný náklad do výpočtu RPMN uvedenej v tomto ustanovení, je len jednou zložkou ceny hlavného predmetu plnenia, a zároveň tak, aby bolo jasné za čo presne a ako sa má táto časť ceny za predmet plnenia (v súvislosti s dočasným poskytnutím peňažných prostriedkov) platiť, a to aj (najmä) v súvislosti s právom spotrebiteľa kedykoľvek počas trvania zmluvy splatiť spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti (§ 16 ods. 1 ZoSU), pri ktorom je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Za absolútne nedôvodné, špekulatívne a zjavne účelové totiž súd považuje tvrdenia žalovaného, že úrok (uvedený v zmluve) nie je odplatom pri poskytnutí peňažných prostriedkov (ale „odplatom, ktorá sa platí pri užívaní alebo v súvislosti s vrátením peňažných prostriedkov“), a to jednak preto, že aj úrok (uvedený v zmluve) nepochybne napĺňa definíciu odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov

spotrebiteľovi podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. (na ktorú poukázal žalovaný), keďže je plnením dohodnutým pri podpise spotrebiteľskej zmluve, ktoré je spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov (a teda je to ustanovenie, ktoré sa týka hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny), a tiež preto (bez ohľadu na definíciu odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov), že pri spotrebiteľskom úvere ustanoveniami o hlavnom predmete plnenia a jeho cene v zmysle ust. 53 ods. 1 OZ sú podľa názoru súdu nepochybne ustanovenia o celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom /ktorými sú podľa § 2 písm. g) ZoSU všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov/, teda ustanovenia o všetkých platbách, bez ohľadu na to či sú označené ako povinnosť zaplatiť odplatu a úrok, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

52. Súd má teda za to, že ustanoveniami týkajúcimi sa hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny sú v tomto prípade teda jednak ustanovenia o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť tzv. odplatu (pri poskytnutí finančných prostriedkov), a súčasne tiež ustanovenia o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť aj úrok (spojený so spotrebiteľským úverom). Tomuto pritom zodpovedná aj žalobkyňou tvrdené (a žalovaným nepopreté) tvrdenie o poskytnutí úveru vo výške 350,- Eur za celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom vo výške 322,- Eur, a v tomto zmysle napokon aj doslovné znenie a vymedzenie predmetu posudzovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere v jej bode 1., v ktorom bolo uvedené, že „Veriteľ sa na žiadosť spotrebiteľa zaväzuje bez zbytočného odkladu po podpise tejto zmluvy o spotrebiteľskom úvere dohodnutým spôsobom poskytnúť spotrebiteľovi bezúčelový spotrebiteľský úver v sume 350,- Eur, a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažne prostriedky vrátiť a zaplatiť odplatu pri poskytnutí finančných prostriedkov a úrok spojený so spotrebiteľským úverom vo výške 322,- , t.j. zaplatiť celkovú čiastku 672,- Eur.

53. Ustanovenia o cene hlavného predmetu plnenia (zhŕňajúce vyššie uvedenú odplatu aj úrok) však boli v zmluve ďalej vyjadrené máťúco. Po vyjadrení celkových nákladov spotrebiteľa je totiž v zmluve samostatne v bode 3. uvedený úrok (ako percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru), ktorý je obvyklým a zákonom predpokladaným základným spôsobom určenia ceny úveru (hlavného predmetu plnenia), a v bode 2. samostatne ďalšia časť ceny, resp. nákladov spotrebiteľa označená ako odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov, ktorá je však vyjadrená pevnou sumou bez toho aby bolo zrejme za čo presne a ako sa má táto časť ceny za predmet plnenia (v súvislosti s dočasným poskytnutím peňažných prostriedkov) platiť (i v súvislosti s právom spotrebiteľa podľa § 16 ods. 1 ZoSU kedykoľvek počas trvania zmluvy splatiť spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne pred dohodnutou lehotou splatnosti s povinnosťou uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia), a najmä zmätočne s celkom zjavne nesprávnym vyjadrením RPMN, ktorou sa podľa § 2 písm. i) ZoSU rozumie celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom vyjadrené vo forme ročného percenta z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 ZoSU, nakoľko do ktorej výpočtu bola, celkom zjavne v rozpore s vyššie uvedenými celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom, braná iba spomínaná odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške 105,- Eur, ktorá tvorila iba časť ceny predmetu plnenia. Jednoducho, napadnuté ustanovenie bolo formulované (a to zrejme zámerne) tak, že bolo spôsobilé pomýliť spotrebiteľa o cene hlavného predmetu plnenia a s ním súvisiacej výške RPMN, ktorá je hlavným indikátorom vzájomného porovnávania a výhodnosti spotrebiteľských úverov. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti, a neurčitosť či zmätočnosť, resp. klamlivú povahu tohto zmluvného dojednaní (spôsobitého uviesť spotrebiteľa do omylu o cene hlavného predmetu plnenia), pri ktorom je navyše odmena veriteľa (ako cena za neurčitý predmet plnenia) určená paušálne pevnou sumou bez ohľadu na skutočnú dĺžku poskytnutia finančných prostriedkov (ktoré môžu byť vrátené aj skôr), a pri ktorom nie je zrejme za čo presne sa má odmena veriteľovi platiť a čo za ňu spotrebiteľ dostáva, súd dospel k záveru, že táto zmluvná podmienka spôsobuje celkom zjavne značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a v zmysle ust. § 53 ods. 1 OZ tak predstavuje neprijateľnú podmienku.

54. Súd pritom v súvislosti s touto odplatou pri poskytnutí peňažných prostriedkov, závislou zrejme od výšky úveru, resp. iných neznámych skutočnosti (keďže do predtlačenej zmluvnej formulácie sa v súvislosti s ňou dopĺňa už len jej suma bez vymedzenia jej predpokladov), i nejasnosťami za čo sa má platiť, napokon podporne poukazuje aj na aktuálny demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok podľa § 53 ods. 4 OZ, podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v

spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa /§ 53 ods. 4 písm t) OZ/, resp. ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie /§ 53 ods. 4 písm v) OZ/.

55. Pochybnosti však mal súd o význame a prípustnosti osobitnej žaloby v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok v individuálnom spotrebiteľskom spore, ktoré konajúci súd v minulosti už aj viackrát vyslovil a formuloval v niektorých svojich skorších rozhodnutiach (napr. v rozsudku vo veci 13C/372/2015, 13C/1/2016, a ďalších), v ktorých súd vychádzal z neprípustnosti individuálnej spotrebiteľskej žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vzhľadom na to, že žalobcovia neobjasnili a nepreukázali naliehavý právny záujem na žiadanom určení. Súd pritom vychádzal z toho, že naliehavý právny záujem na individuálnej žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nijako nevyplýva (na rozdiel od toho ako to tvrdili žalobcovia) priamo z ustanovení hmotného práva podľa § 53 OZ, ani z ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa domáhať sa proti porušiteľovi na súde ochrany svojho (konkrétneho) práva (ktoré žalobcovia nešpecifikovali), a ani z ust. § 298 CSP, či poukazu na povinnosť štátu zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol takou podmienkou viazaný.

Konajúci súd v týchto veciach opakovane vyslovil názor, že ak ide len o záujem žalobcu deklaratórne rozhodnutím súdu určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, o ktorej žalobca, tvrdiac s tým súvisiace hmotnoprávne dôvody, má svoju predstavu, vie, že je neprijateľná, a tiež to, že v inom konaní (ako tvrdí) už boli predmetné zmluvné podmienky vyhlásené za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti, že z ustanovenia § 53a OZ vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa ich používania, a že neprijateľná zmluvná podmienka je absolútne neplatná podľa § 53 ods. 5 OZ „a to samozrejme bez ohľadu na iniciatívu spotrebiteľa“ (viď bod 2.3. tohto odôvodnenia), tak právny záujem na tomto určení (význam tohto súdneho konania v tejto časti) - len pre to, aby o tomto (časti právneho vzťahu) nadobudol judikovanú istotu, resp. aby to bolo určené aj v tomto konaní, keď nie je zrejmé či inak vôbec bude resp. má byť toto právo predmetom súdneho konania, teda či si voči nemu žalovaný dodávateľ (napr. aj s poukazom na premlčanie) bude na súde vôbec nejaké s tým súvisiace právo uplatňovať a či je takáto súdna ochrana nejakého jeho konkrétneho práva vôbec potrebná - s poukazom na hospodárnosť konania a v zmysle predchádzania zbytočnému rozmnožovaniu sporov, nie je naliehavý. Súd k tomu poukazoval aj na to, že uvedené je ešte zreteľnejšie v prípadoch, ak je žalobca zastúpený advokátom, keď súčasťou právnych služieb advokáta je nepochybne aj poskytovanie základného právneho poradenstva, a jeho úloha a ochranná funkcia práva (tam kde právne normy pôsobia objektívne) tak môže byť a je už primerane naplnená tým, že advokát spotrebiteľovi vysvetlí, aké sú jeho práva a povinnosti a ako sa má zachovať, a nie tým, že ho bude viesť k nepotrebnému nadužívaniu právnych prostriedkov, a za každú cenu, bez rozumného a primeraného záujmu samotného spotrebiteľa, tohoto zaťažovať zbytočnými súdnymi spormi, „tlačiť“ do súdneho konania a zastupovať v ňom.

Súd pritom tiež poukazoval na to, že prípustnosť takejto osobitnej určovacej žaloby nemožno odôvodniť iba poukazom na ust. § 298 CSP, keďže toto ustanovenie je vymedzené ako osobitné oprávnenie súdu resp. osobitná náležitosť rozhodnutia v spotrebiteľských veciach (uviesť znenie takej podmienky vo výroku rozsudku), a nie ako ustanovenie oprávňujúce žalobcu na podanie osobitne k tomu smerujúcej žaloby (porovnaj k tomu aj gramatické vyjadrenie „uvedie vo výroku“ verzus možnosť požadovať aby „sa rozhodlo o určení“). Z hľadiska prvotného posudzovania žalôb a ich účelu totiž netreba stratiť zo zreteľa, že aj určenie neprijateľnosti, a teda neplatnosti zmluvnej podmienky, je nepochybne určením právnej skutočnosti, pričom pre procesnú prípustnosť takejto žaloby (a nie len povinnosť a prípustnosť s tým súvisiaceho predbežného právneho posúdenia a osobitného uvedenia jej znenia vo výroku rozsudku zo strany súdu) je preto nevyhnutné, aby v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP možnosť takejto žaloby (vrátane s tým súvisiaceho osobitného právneho významu) vyplývala z osobitného predpisu. Súd pritom zdôraznil, že žiadne súdne konanie nemôže byť samoučelné. Žiadny osobitný predpis pritom možnosť takejto žaloby a jej osobitný význam pre daného konkrétneho spotrebiteľa nikde neustanovuje.

Konajúci súd tiež dodal, že aj z hľadiska doslovného (gramatického) výkladu ust. § 137 písm. d) CSP (umožňujúceho požadovať, aby sa rozhodlo o určení právnej skutočnosti, „ak to vyplýva z osobitného predpisu“) ustanovenie § 298 CSP (toho istého zákona) vo vzťahu k ust. § 137 písm. d) CSP nepochybne žiadnym osobitným predpisom (zákonom) nie je, a teda osobitný význam a ani osobitnú možnosť takejto žaloby pre dotknutého spotrebiteľa v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP osobitne nezakladá, a na podanie takejto osobitnej žaloby tak individuálneho spotrebiteľa ani neopravňuje. Súd k tomu poukazoval aj na názor vyjadrený v komentovanej odbornej literatúre, podľa ktorého „hoci výpočet § 137 CSP je

len demonštratívny, domnievame sa, že žaloba výlučne na určenie neplatnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom spore už nebude prichádzať do úvahy. Pravidlom budú žaloby, ktorých obsahom je splnenie povinnosti (plniť, vydať bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu, zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie a pod. - porovnaj ods. 2 komentovaného ustanovenia) alebo určenie, či tu právo je (napr. vlastnícke), a súd bude platnosť ustanovení spotrebiteľskej zmluvy posudzovať ako prejudiciálnu otázku.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1037.).

V súvislosti s úvahami o (ne)potrebe (naliehavého) právneho záujmu na požadovanom určení pritom konajúci súd v týchto prípadoch napokon tiež poukázal na to, že podľa jeho názoru nestačí a neprichádza do úvahy ani iba prípadný jednoduchý poukaz na ust. § 3 ods. 3 a 5 zák. č. 250/2007 Z.z., ktorý deklaruje, že (ods. 3) každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, a (ods. 5) možnosť spotrebiteľa proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa domáhať sa na súde ochrany svojho práva proti porušiteľovi. Uvedené ustanovenie v ods. 3 totiž deklaruje iba legitímny cieľ a účel nášho právneho poriadku v spotrebiteľských veciach, t.j. (právo na) ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami bez toho, aby z tohto ustanovenia vyplývali konkrétne práva, resp. spôsob ako má byť táto ochrana právne zabezpečená, prípadne že sa tak má stať výlučne a vždy iba v súdnom konaní, a že by táto ochrana nemohla byť, v podmienkach nášho štátu, riadne zabezpečená (podobne ako rad ďalších práv, napr. právo na ochranu pred inými neplatnými úkonmi alebo zmluvnými dojednaniami, právo na ochranu majetku a vlastníckeho práva, právo na ochranu obydlia, života a zdravia, atď.) bez nutnej ingerencie súdu už prijatím a objektívnym pôsobením všeobecne záväzných právnych predpisov (stanovujúcich napr. absolútnu neplatnosť právnych úkonov alebo ich častí, nevymáhateľnosť nemravných nárokov, ex offio kontrolu zmluvných podmienok v súdnom konaní tam, kde sa súvisiace vzťahy stanú predmetom konania na súde, a pod. - vid' aj znenie záväzku členských štátov EÚ, vrátane SR, podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS „zabezpečiť“, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa). Nasledujúce ust. v § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z. v nadväznosti na to potom deklaruje právo spotrebiteľa domáhať sa proti porušeniu ochrany svojho práva aj na súde, teda právo na súdnu ochranu, avšak, tak ako vyplýva z doslovného textu aj zrejme účelu tohto ustanovenia, malo by ísť o ochranu jeho konkrétneho práva (s prihliadnutím na jeho povahu), a (vzhľadom na absenciu úpravy ďalších podrobností) za podmienok ustanovených ostatnými zákonmi (upravujúcimi napr. súdne poplatky, právomoc a príslušnosť súdu, podmienky a prekážky konania), a nie o jeho absolútnu nepotrebnú abstraktnú ochranu v zbytočných sporoch bez praktického významu (naliehavého právneho záujmu), v ktorých nie je zjavné o ochranu ktorého jeho konkrétneho práva by vlastne pri osobitnej žalobe na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky malo ísť.

56. Všetky rozsudky, v ktorých konajúci súd ohľadom neprípustnosti a zbytočnosti osobitných žalôb o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky vychádzal z vyššie uvedených názorov (uvedených v bode 55. tohto odôvodnenia) však boli odvolacím súdom zrušené (bez vysvetlenia dôvodov zrušenia týchto rozsudkov namiesto možnosti ich zmeny v zmysle § 388 CSP, ako aj vysvetlenia individuálneho významu týchto žalôb) a vrátené konajúcemu súdu na ďalšie konanie s poukazom na ust. § 3 ods. 3 a ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. a ust. § 298 CSP a právny názor, že spotrebiteľ sa vždy môže domáhať určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (bez vysvetlenia osobitného významu týchto konaní), a to dokonca bez ohľadu na plynutie času a skutočnosť, či sú tieto zmluvné vzťahy už ukončené, a tiež bez ohľadu na to či si spotrebiteľ už splnil aspoň svoje základné (nesporné) skutočnosti a či si dodávateľ voči nemu neprijateľnú zmluvnú podmienku aktuálne vôbec nejako uplatňuje, a preto súd napokon vzhľadom na takúto rozhodovaciu prax tunajšieho odvolacieho súdu, v záujme nepredlžovania súdneho sporu, formálne vyslovil zistenú neprijateľnosť zmluvnej podmienky, ktorej určenia sa žalobca domáhal tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, hoci žalobca v tomto konaní nijako nevysvetlil, netvrdil a ani nepreukázal, že by bol akokoľvek nútený domáhať sa v tomto smere súdnej ochrany a uplatňovať určenie jej neprijateľnosti vo výroku rozsudku v tomto súdnom konaní.

II. Bezodôvodné obohatenie

57. Skutkové tvrdenia žalobkyne o tom, že išlo o úver vo výške 350,- Eur, na ktorý doposiaľ zaplatila 474,- Eur, neboli v konaní nijako spochybnené, a preto z nich súd ďalej aj vychádzal. Okrem toho z predloženej písomnej zmluvy o úvere, na ktorú žalobkyňa pripojila svoj podpis, súd navyše zistil, že jej

písomné vyhotovenie, okrem viacerých ďalších náležitostí vyžadovaných ZoSU, neobsahuje najmä údaj o podmienkach upravujúcich uplatňovanie úrokovej sadzby, a rovnako tak ani správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov.

58. V prejednávacom prípade je zrejmé, že ide o právny vzťah súvisiaci so zmluvou o úvere, ktorá má v zmysle ust. § 261 ods. 6 OBZ povahu tzv. absolútneho obchodného záväzkového vzťahu spravujúceho sa ustanoveniami tretej časti tohto zákona. Zo skutočností uvedených žalobcom, ako i z písomnej zmluvy o úvere však vyplýva, že v podrobnostiach ide o nároky súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a právny vzťah (zmluvu) medzi účastníkmi je preto potrebné posúdiť aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSU“), ktorý stanovuje špeciálnu úpravu spotrebiteľských úverov.

59. Podľa § 1 ods. 1 ZoSU tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

60. Podľa § 9 ods. 1 ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

61. Podľa § 9 ods. 2 ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (§ 52 a 60 o spotrebiteľských zmluvách) musí obsahovať (okrem ďalších tam uvedených, pozn. súdu) tieto náležitosti:

- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny.

62. Podľa § 273 OBZ časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

63. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

64. Podľa § 40 ods. 3 Občianskeho zákonníka písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou.

65. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) a d) ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>, alebo neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>, r) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>> a y) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>, prípadne ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov..

66. Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

67. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

68. Podľa § 563 OZ - ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

69. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Podľa § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, v znení platnom v čase vzniku právneho vzťahu (viď § 10c tejto vyhlášky) - výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

70. Vychádzajúc z ust. § 497 OBZ zmluva o úvere predpokladá záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ďalší obsah takéhoto právneho vzťahu (vrátane niektorých otázok týkajúci sa úročenia, úrokov a ich splatnosti) je vo všeobecnosti subsidiárne určený dispozitívnymi normami § 498 a nasl. Obchodného zákonníka (ak strany nedohodnú inak). V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere však zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle § 9 ods. 2 ZoSU, okrem písomnej formy zmluvy, vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne obsahové náležitosti (inak sa podľa § 11 ods. 1 ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov).

71. V písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť preto určite a zrozumiteľne (§ 37 ods. 1 OZ), okrem ďalších náležitostí, v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSU určená:

i) úroková sadzba spotrebiteľského úveru - ktorou je podľa § 2 písm. j) ZoSU úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, a súčasne podmienky ktoré upravujú jej uplatňovanie - ktorými sa, vychádzajúc z podstaty a zmyslu úročenia, rozumejú všetky podmienky tak aby bolo zrejmé ako, resp. z akej sumy a odkedy (napr. či už od dojednania úveru - rezervácie peňažných prostriedkov, alebo od reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov v prospech dlžníka, alebo až od určitého iného času v prípade dojednania dočasného bezúročného obdobia) a dokedy sa má uplatňovať (napr. do stanoveného času splatnosti, alebo do vrátenia, alebo inak), a to tak, aby bola jasne určiteľná povinnosť platenia úrokov (napr. aj v situácii prípadného predčasného alebo oneskoreného vrátenia peňažných prostriedkov). Len takýto výklad požiadavky zákona totiž spĺňa účel spotrebiteľského práva, a to jednak venovať zvýšenú pozornosť ochrane spotrebiteľa (ktorý by nemal byť zavádzaný a mal by mať čo najviac informácií umožňujúcich mu - pred, ale i dodatočne po poskytnutí úveru - čo najlepšie posúdiť situáciu a urobiť rozhodnutie ohľadom uzavretia zmluvy a následne aj spôsobu, resp. rýchlosti splácania úveru), a tiež preto, že len pri vyššie uvedenom riadnom vymedzení uplatňovania úrokovej sadzby (úročenia) je možné kedykoľvek (i v priebehu splácania) určiť obsah právneho vzťahu, t.j. výšku zostávajúcej istiny, úrokov a ostatných poplatkov,

j) ročná percentuálna miera nákladov - určená správne, resp. v prospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d) ZoSU) .

72. Prax, a ako vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. l) a m) ZoSU aj zákon (rozlišujúci minimálne splácanie s amortizáciou istiny alebo bez), totiž pozná rôzne spôsoby splácania úveru. Napríklad poskytnuté peňažné prostriedky (istina) sa môžu splácať na začiatku a úroky až na konci, prípadne naopak, alebo sa úroky a poplatky strhnú ihneď z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (pozri napr. vysvetlivky k položke 2C formulára o zmluvných podmienkach podľa vyhl. č. 620/2007 Z.z. v pôvodnom znení), prípadne sa istina spláca spolu s úrokmi v rôznych kombináciách (čo navonok nevylučuje rovnakú resp. nemennú výšku celkovej splátky), či už s pevnou splátkou istiny a sumy úroku, resp. podľa ich rôzne stanoveného podielu, alebo sa amortizuje celkovými rovnomernými tzv. anuitnými splátkami, pri ktorých sa plynule mení výška a pomer splátky istiny a úroku. Spôsob úročenia a splácania úveru a jeho

jednotlivých častí musí byť preto vyjadrený určitým a zrozumiteľným spôsobom vylučujúcim pochybnosti o obsahu povinnosti splácať jeho jednotlivé položky (vrátane postupu jej splnenia). Na spotrebiteľský úver sa totiž nevzťahujú automaticky obvyklé všeobecné subsidiárne pravidlá úročenia a splácania podľa dispozitívnych ustanovení OBZ (v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSU v spojení s ust. § 11 ods. 1 ZoSU), a úroky, resp. výška úrokov (úroková sadzba), podmienky jej uplatňovania a podmienky splácania istiny, úrokov a iných poplatkov musia byť výslovne písomne dohodnuté, resp. určené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Inak sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a veriteľ nárok na úroky a poplatky nemá.

73. Pre úplnosť treba uviesť, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať podstatných náležitostí zmluvy (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSU), a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve (mutatis mutandis aj nález ÚS ČR citovaný nižšie). Okrem toho tiež platí, že stanovenie časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky nemôže byť ani neprímerane všeobecné (nestačí iba zmienka o obchodných podmienkach), pretože ak má byť súčasťou zmluvy (ako prejavu vôle), platia preňho, ak sa s ním majú spájať právne účinky, rovnaké pravidlá ako aj pre iné právne úkony. Časť obsahu zmluvy, ktorú tento odkaz určuje (poukazom na obchodné podmienky), by sa mala preto stanoviť konkrétne (určite a zrozumiteľne, § 37 ods. 1 OZ) tak, aby bolo zrejmé úpravu ktorej časti zmluvy (práv a povinností) treba hľadať a vykladať na inom mieste (napr. v obchodných podmienkach), písomne (§ 9 ods. 1 ZoSu), a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy (§ 53c OZ). V tomto prípade tomu tak nebolo.

74. V tejto súvislosti súd tiež pripomína, že určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých podstatných zmluvných náležitostí zmluvy o úvere na ich viacerých miestach. Inými slovami vo vzťahu k ich platnosti súd zdôrazňuje, že v prípade konfliktu záujmov spotrebiteľa a jeho zmluvného partnera je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane. V kontexte s týmto princípom je potrebné posúdiť aj úverové zmluvné podmienky. Tie zásadne nesmú slúžiť tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl zmluvný partner spotrebiteľa podmienky, ktoré sú podstatné, a o ktorých môže predpokladať, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak učiní, čo sa stalo zrejme aj v tomto prípade, spreneverí sa princípu dôvery a preto takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

75. K tomu možno poukázať aj na právny záver uvedený v náleze Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (argumentum a minori ad maius tým skôr o predmete hlavného záväzku resp. o podstatných náležitostiach zmluvy, pozn. súdu) v zásade nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných zmluvných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednanie nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložitej formulovanej a malým písmom písanej forme skryl dodávateľ dojednanie, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú.

76. Vzhľadom na to, že samotná zmluva resp. text zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na ktorý spotrebiteľ pripojil svoj podpis (ad 1.) neobsahuje podmienky upravujúce uplatňovanie úrokovej sadzby - ktorými sa, vychádzajúc z podstaty a zmyslu úročenia, rozumejú všetky podmienky tak aby bolo zrejmé ako, resp. z akej sumy a odkedy (napr. či už od dojednaní úveru - rezervácie peňažných prostriedkov, alebo od reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov v prospech dlžníka, alebo až od určitého iného času v prípade dojednaní dočasného bezúročného obdobia) a dokedy sa má uplatňovať (napr. do stanoveného času splatnosti, alebo do vrátenia, alebo inak), a to tak, aby bola jasne určiteľná povinnosť platenia úrokov (napr. aj v situácii prípadného predčasného alebo oneskoreného vrátenia peňažných prostriedkov) a (ad 2.) obsahuje neprávne určenú ročnú percentuálnu mieru nákladov (viď bod 53. tohto odôvodnenia) - ktorá sa mala podľa § 2 písm. i) a § 19 ZoSU vypočítavať z celových nákladov

spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom, vrátane úrokov, a teda nie len z tzv. odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov, a poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto v zmysle ust. § 11 ods. 1 ZoSU považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda veriteľ právo na ich úhradu nemal. Tým sa majú na mysli nepochybne všetky úroky a poplatky vzťahujúce sa k tomuto úveru.

77. Vzhľadom na to súd považoval túto žalobu za dôvodnú aj v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia, a preto žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni jeho sumu v rozsahu rozdielu medzi peňažnými prostriedkami, ktoré žalobkyni na základe zmluvy o úvere v sume 350,- Eur zrejme poskytol (a na ktorých vrátenie tak mal nárok) a tými, ktoré žalobkyňa na tento úver v jeho prospech vo výške 474,- Eur celkovo uhradila, teda vo výške 124,- Eur. Pokiaľ ide o úroky z omeškania spojené s vydaním bezdôvodného obohatenia (uplatnené odo dňa nasledujúceho po doručení žaloby žalovanému), nakoľko čas splnenia tohto dlhu nie je ustanovený právnym predpisom a žalobca žalovaného o jeho vydanie osobitne nepožiadaval, v zmysle ust. § 563 OZ bol žalovaný povinný vydať žalobcovi toto bezdôvodné obohatenie nasledujúceho dňa po doručení žaloby (doručenej mu 5.8.2016), od ďalšieho dňa je v omeškani s plnením tohto peňažného dlhu, a preto je povinný platiť žalobcovi z dlžnej sumy aj úroky z omeškania. Súd preto žalobcovi priznal uplatnenú sumu bezdôvodného obohatenia spolu so zákonnými úrokmi z omeškania v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vlády Slovenskej za čas po jeho splatnosti vo výške o osem percentuálnych bodov vyššej než bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

78. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

79. Žalobkyňa bola v konaní proti žalovanému úspešná v celom rozsahu, preto jej súd voči žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie tohto práva v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.